

KLM (2)

Kip met het gouden ei

Op 19 februari schrijven twee oud medewerkers van KLM in NRC dat we in Nederland niet moeten zeur...

(Geldt dan ook voor Air France, zou ik zeggen). Ze betogen verder, 'Wite betaalt (betaald heeft), bepaalt'...

KLM (3)

Belangenverstrengeling

Het (afgedwongen) toetreden van topman van Air France-KLM Ben Smith in de Raad van Commissarissen van KLM is alleen al uit hoofde van 'good governance' al een gedrocht (Ongemak bij Air France-KLM nog lang niet voorbij, 21/2). Dat kan zelfs een kind bedenken. De hoogste baas als toezichthouder, dat wringt aan alle kanten. Onbegrijpelijk dat de Nederlandse Staat als aandeelhouder daar geen stokje voor gestoken heeft. M.A. van Meesteren Vught

OPLECHTING

Notaris staat model

Het financieel wangedrag van notarissen staat model voor andere 'vrije beroepen' die monopolies hebben (Hoofdractoneel commentaar Just als 'struktroversij' algemene praktijk is, deugt het niet, 20/2). Neem apothekers. Ook zij behalen enorme winstmarges, terwijl hun risico feitelijk nul is. Tussen de prijzen van sommige medicamenten (voor de eindgebruiker) in China en Nederland zit een factor vijf. Dat is een onderzoek waard. A. Matthijs Amsterdams

OEKRAÏNE

Reactie Rusland logisch

De Nederlandse ex-diplomaat in Rusland, Tony van der Togt, stelt "dat de EU altijd terughoudend is geweest om op militair of politiek vlak iets te doen in de Russische achtertuin" en "dat het Russische argument dat de Krim ingenomen moest worden omdat er anders de NAVO-vlag zou wapperen, bullshits is" (Hoe de Maidan-opstand Europa schokte - en hoe het daar bij bleef, 20/2). Wat betreft de eerste zinsnede: de jaarlijkse NAVO Sea Breeze oefeningen in de Zwarte Zee lijken ver-

geten. Het is de vraag of dergelijke oefeningen wel 'terughoudend' kunnen worden genoemd. Wat betreft de tweede zinsnede is het goed om het Oekraïnerferendum over het associatieverdrag met de EU in herinnering te roepen. Naast het handelsverdrag zou op grond van art. 7 ook geleidelijke convergente plaatsvinden op het vlak van buitenlands en veiligheidsbeleid, met inbegrip van het gemeenschappelijk veiligheids-, en defensiebeleid. Het Zwarte Zee-vlootverdrag dat op dat moment gold tussen Rusland en Oekraïne gaf Rusland toestemming voor de stationering van de Zwarte Zee-vloot op de Krim. Het spreekt voor zich dat de aanwezigheid van de Russische vloot zich niet verhoudt met het Europese veiligheids-, en defensiebeleid, zodat een reactie niet kón uitblijven. Heleen over de Lindan Phd student Univ. Groningen, Oekraïne

CORRECTIES/AANVULLINGEN

Tiengemeten In de filmrecensie Mopperherder op de het (20/2, P. C10) stond dat Tiengemeten in Zeeland ligt, dat moet zijn Zuid-Holland.

Gebootten

Ten onrechte stond er in het artikel De Zuid-Hollander poldert zich resultaatgericht suf (20/2, p. 10-11) dat er in 2017 in Zuid-Holland 2.353 kinderen waren geboren. Dat waren er 39.428.

Voortschoten

De woonplaats van brieftschrijver C. de Hart (Post-politiek tijdschrift, (20/2, p. 17) is niet Den Haag, maar Voortschoten.

Als de arbeidsmarkt, zoals nu, niet aan de vraag kan voldoen, dan zijn er twee opties: robots of immigranten

De denktrank stelt voor om vaste contracten af te schaffen, en die te vervangen door een contract van maximaal vijf jaar. Dat klinkt op het eerste gezicht als een opzichtige poging van werkgevers om hun werknemers verder te flexibiliseren, en wekt dus enige argwaan. Maar een korter contract heeft mensen niet per se onzekerder te maken. Voorziet van de juiste waarborgen vanuit werkgever en overheid, en een goede carrièrestrategie van de werknemer zelf, kan een flexibeler arbeidsmarkt helpen om werknemers van 'oude' naar nieuwe banen te krijgen, waar hun toekomstperspectief beter wordt.

Er zullen altijd mensen zijn die zich eenvoudigweg niet laten omscholen maar de grote politieke vraag die voorligt is hoeveel zekerheid werknemers in een globaliseerde, technologische samenleving moeten krijgen - kunnen krijgen. Tegelijkertijd moeten werkgevers ook meer werk maken van scholingsprogramma's dan nu. Het voorkomen van kansengelijkheid moet bovenaan de politieke prioriteitenlijst staan.

Als de arbeidsmarkt, zoals nu, niet kan voldoen aan de vraag, dan zijn er twee opties: robots of immigranten. Robots lijken op het eerste gezicht de minst controversiële keuze. AI moeten beleidsmakers ook niet te makkelijk denken over de sociale gevolgen van robots. Vorig jaar concludeerden onderzoekers van Oxford University dat de sterkst gerobotiseerde regio's in de VS een sterke stijging kenden van politieke onvrede, en significant vaker stemden op Donald Trump.

Robots en AI bieden allerlei kansen. Technologische vooruitgang denderd door, ook als Nederland niet meedoet. Er zijn duidelijk nieuwe afspraken nodig voor het sociale contract in de 21e eeuw, en rapporten zoals dat van DenkWerk bieden nuttige handvatten. Van belang is dat beleidsmakers de juiste combinatie vinden van sociaal vangnet en de tucht van innovatie. Er is grote behoefte aan vooruitgang. Maar ook aan menselijke omgang met de verliezers van deze nieuwe industriële revolutie. Die verliezers zullen er namelijk in elke sector zijn.